

ЧУМАЦЬКІ „КВАТИРИ“

Старожили нашого села пам'ятають, що колись південні межі Чудниці закінчувалися краєм широкого берега, по інший бік якого починався хутір Янівка. Між селом і хутором знаходився гарний став та водяний млин, де люди мололи зерно на борошно. Красива місцевість.

Так ось той берег здавна і називається «Чумацькими кватирами». Чому? Мене це питання непокоїло тоді, коли я ще пас гуси баби Харитини. Я залишився рано сиротою, і баба була делкий час мені і за матір, і за батька. Взяла до себе на утримання. Доручала виконувати різні роботи по господарству, в тому числі й пасти гуси. Ото часто казала:

— Жени їх на «чумацькі кватири». Там багато трави.

Я добре знав ту місцевість, але не міг збагнути, чому вона так називається? Якось поцікавився у баби. Вона відповіла:

— Взьму розповіді, коли будемо сидіти в хаті та дерти пір'я, а зараз літо, немає часу на розмови.

З нетерпінням чекав слушної нагоди. А взимку, як і обіцяла баба Харитина, за пір'ям і розповіла. Що на лузі між селом Чудниця і хутором Янівка часто зупинялися начомлені довгою дорогою чумаки. Це було тої далекої пори, як моя баба малою гуси пасла. Здебільшого чумаки ставали там табором на перепочинок, коли поверталися з кримською сіллю. Добиралися до луку опівдні чи в надвечір'я, по-своєму ставили важкі вози, випрягали волів і пускали на пашу.

Підготувавшись до ночівлі, чумаки поспішали у корчму. А стояла вона в Чудниці на перехресті битого і сільського шляхів по ліву сторону. Там і вечеряли, і розповідали про бачене та почуте. У такі дні особливо багато збиралося в корчмі та біля неї місцевих жителів. Кожному було цікаво разом погомоніти, вигоргувати чи виміняти в чумаків солі, дізнатися, що діється в світі.

Приходили чумаки з гоцанської дороги. Добиралися з Славути через Симонів. Кожний раз ква-

тирували в нашому селі на березі біля ставу лише одну ніч. А наступного дня до схід сонця збиралися і вирушали далі. Шлях їх пролягав через Воскодави, Тучин, Кринички на Костопіль. Хтось раніше добирався до своїх домівок, хтось ще одну добу чи дві продовжував мандрувати вглиб Волині, долаючи курні й болотисті версти. Але головний чумацький шлях долали разом. І така то була радість для селян, що він хоча тимчасово призупинявся на розлогому березі, який з тих пір став називатися «чумацькими кватирами».

А написати про це заохотилося під впливом публікації на сторінках «Рідного краю» нарису Володимира Тарасюка «Чумацький шлях». То наша історія. Тим паче, що чумакування колись було поширеним і на Волині. Дуже приємно, що один з тих шляхів пролягав саме по наших землях, землях багатих своєю родючістю і кмiтливiстю її мешканців.

Юхим ГУДА,
житель с. Чудниці.